

Innholdsoversikt

Kapittel 1	Bondekost kontra bykost	27
Kapittel 2	Korn og gryn. Grønnsaker, frukt, bær og andre matnyttige planter	59
Kapittel 3	Brød og brødsorter	73
Kapittel 4	Melk og melkeretter. Smør og ost	91
Kapittel 5	Kjøtt, fleisk og innmat. Fjørfe og egg. Jakt og jaktutbytte	109
Kapittel 6	Fisk, sjøpattedyr og skalldyr	133
Kapittel 7	Kolonialvarer	159
Kapittel 8	Drikkevarer	181
Kapittel 9	Kjøkkenet	199
Kapittel 10	Sosiale forhold: Servering og handel	211
Appendiks 1	Avsluttende bemerkninger	245
Kapittel 11	Cirka 1900-1939	253
Kapittel 12	Krigsårene 1940-1945	279
Kapittel 13	1946-1951	289
Kapittel 14	1952-1959	297
Kapittel 15	1960-1972	333
Kapittel 16	1973-1984	367
Kapittel 17	1985-1994	397
Kapittel 18	1995 til omkring årtusenskiftet	423
Kapittel 19	Årtusenskiftet til vår tid	465

Innhold

Forord	7	Lefse og lompe.....	77
Å forstå spisevaner – en innledning	15	Ovnsbakt, gjæret brød.....	78
		Brød og bakverk til hverdag og fest	80
		Mange brød- og kaketyper	82
		Barkebrød og mosebrød	86
DEL I			
KOSTHOLDSUTVIKLINGEN FRA 1500- TIL 1900-TALLET			
Kapittel 1. Bondekost kontra bykost	27	Kapittel 4. Melk og melkeretter. Smør og ost	91
Bondekosten	31	Surmelk, blande, skyr og myse.....	93
Bykosten.....	35	Velling og grøt	97
Bykosten vinner terreng	42	Smør og ost	103
Eksempler fra bondebefolkningens kosthold i forskjellige landsdeler	48	Kapittel 5. Kjøtt, flek og innmat. Fjørfe og egg. Jakt og jaktutbytte	109
Småtrekk fra fiskerbefolkningens kosthold.....	53	Suppemat	110
Eksempler fra bybefolkningens kosthold	54	Saltet og røkt.....	112
		Sul og fetevarer. Pølse, innmat og blodmat.....	114
		Innmat	117
		Flekk og skinke.....	118
Kapittel 2. Korn og gryn. Grønnsaker, frukt, bær og andre matnyttige planter	59	Kalvedans og hakkemat	119
Gryn.....	61	Forloren skilpadde og benløse fugler.....	121
Grønnsaker.....	62	Lamme- og fårekjøtt	122
Poteter.....	63	Hestekjøtt	123
Kjøkken- og frukthager	64	Retter av fjørfe og egg	124
Ville bær, planter og sopp	66	Jakt og jaktutbytte.....	126
Storgårdenes hageanlegg og byhagene.....	69	<i>Storvilt og småvilt</i>	127
		<i>Fuglevilt og egg</i>	129
Kapittel 3. Brød og brødsorter	73	Kapittel 6. Fisk, sjøpattedyr og skalldyr	133
Flatbrød.....	75	Torsk: skrei, tørrfisk, klippfisk og boknafisk	134

Poteter og grønnsaker	319	Kapittel 18. 1995 til omkring årtusenskiftet..	423
Frukt, bær, syltetøy og saft	322	Måltidenes oppløsning	427
Øl, vin og brennevin.....	325	Måltidsvanene - ikke i dramatisk endring.....	429
Pølsebod, gatekjøkken og snackbar	327	Frokost - et praktisk og individuelt måltid.....	429
Grillsteking og sydlandsk mat	329	Lunsj - det offentlige måltidet	431
Kapittel 15. 1960-1972	333	Middag - dagens samlingspunkt	434
Husmoren - en viktig markedsaktør	337	Smakshierarki og matsnobberi	436
Melk på kartong	339	Drikkevin og terrassevin.....	440
Kjøleskap, kaffetrakter og brødrister.....	340	Utenlandsk og eksotisk.....	441
Fjernsynskjøkkenet.....	342	Sushi og tapas	444
Tv-snacks fra Maarud gård.....	344	Sjokoladefondant og Crème brûlée	445
Enda mer kjøtt, frukt, grønnsaker og		Espresso og kaffebarer	447
alkoholfrie drikker.....	345	Nordiske råvarer og tilberedninger.....	447
Middag anno 1971.....	346	Barmeny og Wenches kjøkken.....	452
De første etniske restaurantene	365	Kjøkkenøy og åpen løsning.....	455
Kapittel 16. 1973-1984	367	Migrasjon og multikulturalistisk mat	459
Toinntektsfamilier og tradisjonell		Kiosk, bensinstasjon og Brustad-bu.....	463
arbeidsdeling.....	369	Kapittel 19. Årtusenskiftet til vår tid	465
Gryterett på pose og tidsbesparende		Fra fattigmenn til rike riddere	472
teknologi.....	374	Middagen i vår tid	473
Middagsuke anno 1981-1982	376	Ferdigheter på kjøkkenet	479
Pasta og pizza.....	380	Hjemlige gudinner og hverdagsheltinner.....	484
Matolje, salat og eksotiske grønnsaker	383	Matbloggere og bake-tv	488
Seipanetter, sufflé og frisk salat	385	Fest- og høytidsmåltider.....	491
Bondekjøkken og rustikke kjellerstuer	388	Gatekjøkken, kafé og restaurant.....	494
Ernæringsmeldingen og fettets farer.....	389	Ny nordisk mat	496
Biafra og den tredje verdens kjøkken.....	391	Molekylær gastronomi og dekonstruksi	
Lavpris og utvidede åpningstider.....	393	vistiske menyer	498
Kapittel 17. 1985-1994	397	Matauk og kulinarisk luddisme.....	499
Middag på en halv time	400	Bærekraftig mat og fleksitarianere	502
Mikrobølgeovn og food processor	402	Nei-mat og motedietter	507
Mindre poteter og melk, mer frukt og brus	403	Mat, religion og integrering	512
Ris, pasta og pommes frites.....	405	Symboler, varemerker og -navn.....	515
Friske grønnsaker og «kvitløk i alt!».....	408	Kjedemakt og nye distribusjonsformer	517
Kjøttdeig, pølser og fiskemat	409	Restemat	518
Pasta, ris og tacoskjell	411	Appendiks 2. Avsluttende bemerkninger.....	521
Fett, kolesterol og hjertehelse.....	415	Tabelloversikt	523
Lettmelk og Bremykt.....	418	Bilderettigheter	525
Coca-Cola light og NutraSweet.....	421	Litteratur.....	529
Utespising og café med C	422	Personregister.....	543
		Stikkord	547